

Bevittnar vi inledningen av en global livsmedelskris?

Redan från biblisk tid känner vi till perioder med livsmedelskriser som i vissa fall resulterat i svält. (Första Mosebok 41:53ff) Faser av hungersnöd har sedan dess varit ett återkommande historiskt fenomen i geografiskt begränsade områden men som i modern tid blivit mindre vanligt förekommande och då främst drabbat regioner i utvecklingsländer.

I dagens samhälle med moderna handelskoncept inkluderas inte någon lagerhållning utan livsmedelshandeln nyttjar en kvalificerad logistik med korta ledtider. Detta resulterar i att vägen från jord till bord tidsmässigt nu är avsevärt mindre än tidigare vilket medför att sårbarheten vid eventuella avbrott i kedjan också blir betydligt större. Likaledes är dagens livsmedelshandel global på ett sätt som historien tidigare inte känt vilket medför att även politiska och ekonomiska strömningar gör större avtryck i livsmedelshandeln.

Under det senaste året har epidemier inom djurbesättningar, missväxt och politiska/ekonomiska ställningstaganden påtagligt påverkat tillgång och prissättning gällande livsmedel.

Inte minst har ett allvarligt tillstånd tillstött i den kinesiska fläskköttproduktionen då en majoritet av svinbesättningarna drabbats av den afrikanska svinpesten. Symtomen från smittade grisar är hög feber, diarréer, andningsbesvär etc. Dödligheten är mycket hög och de flesta smittade djuren dör efter ett kort sjukdomsförlopp.

Svinpesten i Kina tog på allvar sin början under 2018 och har sedan dess eskalerat i snabb takt och resulterat i förödande konsekvenser. Under 2019 års första åtta månader reducerades Kinas svinbesättning till hälften och man räknar med att uppemot 200 miljoner svin har dött eller slaktats på grund av pesten. (jmf; hela den amerikanska svinbesättningen består av 70 miljoner djur). Då vaccin saknas menar analytiker att Kinas svinbesättning vid årsskiftet kommer att ha minskat med minst 55 procent.

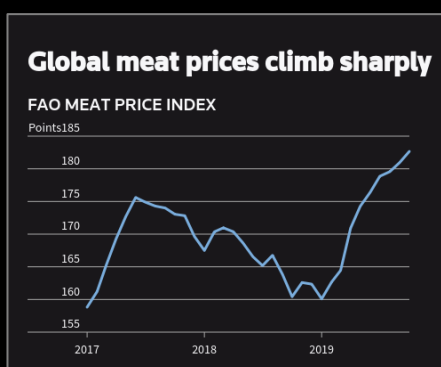

Kina är världens största konsument av fläsk och svarar för över hälften av den globala konsumtionen. Till följd av en kraftigt minskad tillgång på fläskkött hade grossistpriset vid inledningen av november månad ökat med 173 procent jämfört med prisbilden under årets första månader (se graf nedan). Den kraftiga prisuppgången på fläskkött är också den huvudsakliga orsaken till att Kinas samlade livsmedelsinflation över det senaste året, från november 2018 till november 2019, ökat med anmärkningsvärda 19,1 procent.

Kina kommer de närmsta åren att lida stor brist på köttprotein och bedömare menar att den kinesiska fläskköttimporten 2020 kommer att fördubblas från två till fyra miljoner ton. Aktuella proteinexportörer är bland andra [EU](#) och [Sydamerika](#). [Nya beräkningar](#) visar att hela den globala tillgången av fläskkött inte förmår täcka det kinesiska behovet. Den ökande efterfrågan av köttprotein har även fått till följd en globalt snabbt stigande prisnivå. (se graf)

Då den afrikanska svinpesten dessvärre är mycket smittsam är Kina inte ensamma om att ha hemsökt av epidemin. Smittan har redan spridit sig i den asiatiska regionen där ett tiotal länder är drabbade. Stora utbrott har konstaterats i Vietnam med fem miljoner döda eller avlivade djur och i Sydkorea har den totala besättningen reducerats med 380 000 djur. De första dagarna i november signalerade även Ryssland om att svinbesättningar i [närliggande områden till Kina](#) blivit infekterade av viruset. Förekomst av viruset har även verifierats inom EU med bekräftade fall i Baltikum, Polen och Belgien.

Under höstmånaderna har även svensk handel drabbats av [baconbrist](#), till större delen beroende på den afrikanska svinpesten.

Den senaste 12-månadersperioden har även den nordamerikanska kontinenten drabbats av svåra bakslag i livsmedelsproduktionen. Främst är det de amerikanska skördarna som skadats av svåra väderförhållanden med blöta och köld samt angrepp från mikroorganismer.

Våren inleddes med kraftiga regn i stora delar av främst nordöstra USA. Amerikanska jordbruksdepartementet slog fast att april och maj blev den [våtaste våren någonsin](#) vilket medförde att stora delar av odlingsarealerna [lades under vatten](#) och vårsådden försenades avsevärt eller omintetgjordes helt. (se bildillustrationen nedan). Detta medförde att flera stater förklarades som katastrofområden.

Nästa bakslag kom [sista dagarna i september](#) och inledningen av oktober då årets första snöstorm slog till mot södra Kanada samt stora delar av norra och östra USA och för årstiden extremt kalla dygn registrerades. [Köldrekorden](#) har sedan fortsatt och månadsskiftet oktober/november uppvisade på många platser temperaturer på 20 grader eller mer under den för årstiden normala. De onormala väderförhållandena orsakade ytterligare svåra skördeproblem för redan presad jordbrukare.

Bilden nedan är från Wisconsin USA, 7 november 2019, och visar oskördade sojaböner täckta av två decimeter nysnö vilket avsevärt försvårade eller omöjliggjorde inbärgning.

Bild: Cool Bean Blog

Normala skördar i västra USA samt krympande export till Kina på grund av handelshinder och, i spåren av svinpesten, minskande efterfrågan av sojafoder har dock hitintills haft en dämpande effekt på priset för sojaböner som från maj till november trots reducerade skördar inte stigit med mer än 13 procent.

Omständigheterna har fått till följd att jordbrukare med minimala skördar inte är villiga att sälja till rådande prisnivå vilket i sin tur har ställt stora krav på transporter av grödor över kontinenten från väster till öster. Tillgången på majs bedöms för närvarande efter omständigheterna som tämligen god.

Bedömare menar att höstsådden löper stor risk att drabbas av bakslag orsakade av en extremt tidig vinter med för årstiden ovanligt låga temperaturer. Jordbrukare som planerar att odla vintergrödor riskerar att möta motgångar som kan spilla över på 2020 års skörderesultat.

I södra USA har citrusodlare hemsökts av andra odlingsproblem. Florida är världens näst största producent av apelsinjuice, är världsledande beträffande grapefruktproduktion, och näringen har tidigare sysselsatt 76 000 människor.

Under senaste decenniet har oron bland odlarna eskalerat sedan 90 procent av citrusodlingarna i Florida nu drabbats av [citrus greening disease](#) (CGD). Sjukdomsangreppen som orsakas av en mikroob, vilken även kan förstöra potatis och andra ekonomiskt viktiga grödor, visar sig genom att det tidiga gröna fruktämnet hindras från att växa till och mogna vilket får till följd att frukten faller av eller blir liten och disproportionerlig. (se bild: Till vänster frisk apelsin och till höger CGD-angripen.)

Bild. Tom Benitez/MCT/Newscom

CGD-mikroben sprids av den asiatiska insekten [asian citrus psyllid](#). Värst är bristen på vapen mot sjukdomen. Inte mycket är känt om mikroben som orsakar CGD eftersom forskare fortfarande inte kan odla den i laboratorier. Försöks görs att utveckla nya citrusträd som kan vara motståndskraftiga mot angriparen.

På grund av näringshanteringsprogram och andra begränsningsstrategier som måste användas på träden spenderar odlare i Florida nu tre gånger mer pengar för att producera hälften så mycket frukt. Missväxten, som nu på allvar hotar även Kaliforniens citruslundar, har medfört att 70 procent av Floridas citrusodlare nu gett upp och 34 000 arbetstillfällen har under de senaste tio åren gått förlorade.

CGD är inte ett problem enbart i USA. Sjukdomen har nu registrerats i sju av världens tio största producentområden för apelsiner och globalt har nära [40 länders citrusodlingar smittats](#) av CGD. I Kina, där sjukdomen har sitt ursprung, hade toppproducerande Jiangxi-provinsen tappat 25 procent av sina lundar i slutet av 2018. I Brasilien har sjukdomen eliminerat 52,6 miljoner apelsinträd, en minskning med 31 procent i området sedan 2004 då CGD först upptäcktes där.

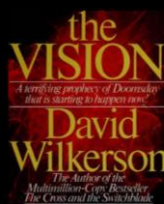
De senaste årens turbulenta väderförhållanden runt om i världen med kyla, snö, torka, hagelstormar och översvämningar varslar om avvikande förhållanden. Inte minst har detta drabbat det globala jordbruket med krympande eller uteblivna skörderesultat. Från sommaren 2017 till sommaren 2018 har missväxt globalt registrerats på betydligt fler platser än tidigare vilket framgår av [kartan](#) från Michael Snyders blogg *The Economic Collapse* (dåliga skörderesultat från den torra svenska sommaren 2018 finns även registrerade).

Vad orsaken till dessa störningar finns att finna är idag den stora tvistefrågan. Att den gängse förklaringen ligger i ökande CO₂-utsläpp har väl knappast undgått någon. Svårare att få genomslag i mainstream media har de vetenskapliga teorier som istället pekar på att vi går mot ett kallare klimat. Solaktiviteten och därmed solfläckarna har nu en [extremt låg aktivitet](#) vilket förväntas fortsätta under fler år. Låg solaktivitet anses vara den största drivkraften för ett kallare klimat.

Vi gör nog klokt i att inta en mycket ödmjuk inställning beträffande orsaken till den turbulenta väderutveckling som nu sker globalt. Det är mycket möjligt att vi finner den rätta förklaringen i David Wilkerson profetiska bok *Syner*. Wilkerson skriver:

I min syn såg jag mycket lite av övernaturliga inslag i de dramatiska förändringar vi sett hittills. Men jag ser mycket tydligt ett gudomligt ingripande äga rum över hela världen. Det är bäst att världen förbereder sig på väderförändringar som inte kan förklaras med andra termer än "övernaturliga".

Bibeln talar på ett flertal ställen om hur just den *Sista Tiden* på ett påtagligt sätt skall utmärkas av svält och hungersnöd. I Markus 13:8 visar Jesus på att hungersnöd kommer att var ett av tecknen på att födslovärkarna har inletts. Uppenbarelsebokens sjätte kapitel ger ytterligare en bekräftelse på den svält som inleds när den svarta hästen gör sitt intåg på arenan (Upp 6:5-6). Kan det möjligen vara så att vi nu bevittnar inledningen till den hungersnöd som skall känneteckna den *Sista Tidens* händelser?

/Rune